

Panium – Nummer Vijf

De Geweldenaars van uw Volk: Rome's Verheffing en Val in de Profetie

Jeff Pippenger

2025-03-05

Het boek Daniël ontvouwt een opmerkelijk profetisch relaas, waarin een beginsel van herhaling en uitbreiding is verweven dat door zijn visioenen heenloopt, van het metalen beeld van hoofdstuk 2 tot de ingewikkelde koninklijke conflicten van hoofdstuk 11. Binnen dit kader dient zich een overtuigend betoog aan: de Slag bij Actium in 31 v.Chr., uitmondend in de val van Egypte in 30 v.Chr., geldt als een beslissende vervulling van Daniël 11:25, 26 en markeert het aanbreken van de 360-jarige opperheerschappij van het heidense Rome.

Daniël 11 begint met de opkomst en ondergang van rijken na de dood van Alexander de Grote in 323 v.Chr. Toch treedt tegen vers 14 een verschuiving op. Omstreeks 200 v.Chr., toen Antiochus III (Magnus) zich voorbereidde op de Slag bij Panium tegen de kind-koning Ptolemaeus V, greep Rome in, niet als een loutere toeschouwer maar als de „geweldenaars van uw volk”. Bezorgd om de veiligstelling van de Egyptische graanvoorziening te midden van de hellenistische onrust, liet Rome zijn invloed gelden tijdens de Tweede Macedonische Oorlog (200–197 v.Chr.), en zette zo het toneel voor zijn profetische rol.

Rome's overheersing over de Joden

Spoelen wij vooruit naar 63 v.Chr., dan vindt vers 16 zijn vervulling wanneer Pompejus Jeruzalem bestormt, het Heilige der Heiligen binnengaat en de Romeinse heerschappij over het „heerlijke land” doet gelden. Van hieruit volgen de verzen 17 tot en met 22 een opeenvolging van Romeinse figuren: de oostelijke veldtochten van Pompejus, de veroveringen van Julius Caesar en zijn moord in 44 v.Chr., het belastingheffende bewind van keizer Augustus (vermeld in Lukas 2:1), dat eindigde in 14 n.Chr., en Tiberius, onder wiens regering de kruisiging van Christus plaatsvond in het jaar 31 n.Chr., toen de „vorst van het verbond” werd verbroken. De profetische lijn van Pompejus in Jeruzalem tot Titus in Jeruzalem in 70 n.Chr. zet de lijn uiteen van Rome's overheersing over Gods volk.

Te beginnen met een Romeinse generaal die de tempel ontheiligde en te eindigen wanneer een Romeinse generaal de tempel verwoestte, draagt het kenmerk van Alfa en Omega. Beginnend met ontheiliging en eindigend met verwoesting bevat de historische lijn ook de ontheiliging en de verwoesting van Hem Die van Zichzelf zei: „Breek deze tempel af en in drie dagen zal Ik hem oprichten.” Waarheid is samengesteld uit de eerste, dertiende en laatste letter van het Hebreeuwse alfabet, en de lijn die begint met Pompejus en eindigt met Titus omvat een middelste tempelverwoesting die wordt uitgebeeld door het middelste van drie kruisen, die precies in het midden van de week werden opgericht toen Christus kwam om het verbond te bevestigen. Verzen zestien tot en met tweeëntwintig vertegenwoordigen een profetische lijn die het kenmerk van de waarheid draagt. Er zijn een handvol belangrijke profetische lijnen binnen de geschiedenis die door

de verzen wordt voorgesteld, maar het voornaamste thema van de lijn is Romes overheersing over de Joden.

Bonden en Verdragen

Vers 23 „herhaalt en breidt uit” door terug te grijpen op 161–158 v.Chr., toen de Joden onder Judas Makkabeüs een verbond met Rome sloten (1 Makkabeeën 8). Dit benadrukt Rome’s unieke strategie van rijksvorming—verovering door verdragen en bondgenootschappen, een methode die verschilde van die van zijn voorgangers. Vers 24 besluit deze fase en merkt op dat Rome „zijn plannen zou beramen tegen de vestingen, ja, voor een tijd.”

En nadat het verbond met hem gesloten is, zal hij bedrieglijk handelen; want hij zal optrekken en sterk worden met een klein volk. Hij zal in vrede binnentrekken, zelfs in de vruchtbaarste streken van het gewest; en hij zal doen wat zijn vaderen niet hebben gedaan, noch de vaderen van zijn vaderen; hij zal onder hen buit, roof en rijkdom verdelen; ja, hij zal zijn plannen beramen tegen de vestingen, maar slechts voor een tijd. Daniël 11:23, 24.

Voor een Tijd

Het woord dat als „tegen” is vertaald, kan worden opgevat als het woord „vanuit”. Rome voorzegt zijn plannen „vanuit”. Het woord „vanuit” in het vers wijst op de stad Rome, het politieke en militaire hart van het rijk, als de basis van zijn strategieën. De „tijd” is profetisch 360 jaar, beginnend wanneer Egypte in 30 v.Chr. na Actium valt, en eindigend in het jaar 330, wanneer Constantijn Rome verlaat ten gunste van Constantinopel.

De verzen 25 en 26 richten zich op Actium zelf.

En hij zal zijn kracht en zijn moed opwekken tegen de koning van het zuiden met een groot leger; en de koning van het zuiden zal tot de strijd opgewekt worden met een zeer groot en machtig leger; maar hij zal niet standhouden, want zij zullen plannen tegen hem beramen. Ja, zij die eten van het deel van zijn spijs zullen hem te gronde richten, en zijn leger zal overstromen; en velen zullen verslagen neervallen. Daniël 11:25, 26.

In 31 v.Chr. bracht Octavianus, die Rome vertegenwoordigde als de „koning van het noorden”, zijn strijdkrachten op de been tegen het Egypte van Cleopatra, de „koning van het zuiden”, in een monumentale zeeslag. Het „zeer grote en machtige leger” van Antonius en Cleopatra bezweek, ten val gebracht door strategische „listen” (de tactieken van Agrippa) en verraad — afval van de bondgenoten van Antonius en Cleopatra’s terugtrekking midden in de strijd. Tegen 30 v.Chr. was Egypte een Romeinse provincie, waarmee de onbetwiste heerschappij van het heidense Rome een aanvang nam. Deze periode van 360 jaar, van 30 v.Chr. tot 330, stemt overeen met Rome’s opperheerschappij, geconcentreerd in zijn oorspronkelijke bolwerk, totdat Constantijns verplaatsing het bolwerk „terneerwierp”, zoals Daniël 8:11 voorzegt.

Ja, hij verhief zich zelfs tot de Vorst van de heerscharen; en door hem werd het dagelijks offer weggenomen, en de plaats van Zijn heiligdom werd neergeworpen. Daniël 8:11.

Toen Constantijn de stad Rome verruilde voor de stad Constantinopel, liet hij in de stad Rome een machtsvacuüm achter, waardoor de pauselijke kerk de zetel van het gezag kon innemen die door de stad Rome werd vertegenwoordigd. Deze daad vervulde vers twee van Openbaring dertien.

En het beest dat ik zag, was een luipaard gelijk, en zijn poten waren als die van een beer, en zijn muil als de muil van een leeuw; en de draak gaf hem zijn kracht, en zijn troon, en grote macht. Openbaring 13:2.

In Daniël 8 onderscheiden twee verschillende Hebreeuwse woorden, beide vertaald met „heiligdom”, het verhaal van het heiligdom in het boek Daniël. Het boek Daniël beeldt een strijd af tussen Christus en Satan, zoals geïllustreerd in de aardse vertegenwoordigers van Christus en Satan. Babylon, Satans aardse vertegenwoordiger, overwint Jeruzalem aan het begin van Daniël, en Jeruzalem overwint Babylon in vers vijfenveertig van hoofdstuk elf. De koninkrijken die door de stad Jeruzalem en de stad Babylon worden voorgesteld, zijn „heiligdommen van sterkte”. De steden Babylon en Jeruzalem zijn beide heiligdommen van sterkte, en beide hebben hun eigen tempels binnen de stad. De tempel van het Pantheon bevindt zich in de stad Rome, en de tempel in Jeruzalem is de tegenhanger daarvan in het profetische verhaal. Babylon en de stad Rome zijn vervalsingen van Jeruzalem.

In Daniël 8 zijn de twee Hebreeuwse woorden „miqdash” in vers 11, waar de kleine hoorn (heidens Rome) de „plaats van zijn heiligdom” (de stad Rome) neerwerpt, wanneer Constantijn zich in 330 verplaatst. Het andere woord is „qodesh” in de verzen 13, 14, waar Gods heiligdom na 2300 dagen op reiniging wacht. Hoewel beide woorden als heiligdom worden vertaald, kan „miqdash” zowel Gods vesting als een heidense vesting aanduiden, terwijl „qodesh” in de Bijbel uitsluitend wordt gebruikt om Gods heiligdom aan te duiden.

In Daniël 11:31 wordt het “heiligdom der sterkte” (de stad Rome) verontreinigd, wanneer de Barbaren en Vandalen de oorlog naar de stad Rome brengen. De “wapenmachten” in dit vers begonnen met Clovis in 496 en zetten zich voort totdat het pauselijke Rome in 538 volledig de overhand had gekregen, toen de Ostrogoten uit de stad werden verdreven.

De profetische lijn vanaf Actium reikt verder dan 330. De „schepen van Chittim” in vers 30 duiden op de Vandalen onder Genseric, die in 455 Rome plunderden, en daarmee de ineenstorting van West-Rome markeerden. Het pauselijke Rome verrijst vervolgens en regeert van 538 tot 1798; gedurende 1260 jaar, totdat Napoleons generaal Berthier de „dodelijke wond” toebrengt door Pius VI gevangenzetten. De 360 jaar van het heidense Rome, van 30 v.Chr. tot 330, weerspiegelen de 1260 jaar van het pauselijke Rome, waarbij elk aanvangt wanneer een derde belemmering (Egypte, Ostrogoten) ten val komt.

De moderne „koning van het noorden” verschijnt in vers 40. In 1989 werpt het pausdom, in het geheim verbonden met Reagans Verenigde Staten (gesymboliseerd als wagens, schepen en ruiters), de USSR, de „koning van het zuiden” (atheïsme/communisme), neer. Vers 41 duidt het pausdom aan als de macht die het „heerlijke land” verovert — en zo het protestantse Amerika in het katholieke Amerika verandert — terwijl de verzen 42 en 43 aangeven dat de door Egypte vertegenwoordigde Verenigde Naties zich overgeven aan een drievoudige verbintenis bestaande uit

de Verenigde Naties (de draak), het Vaticaan (het beest) en de Verenigde Staten (de valse profeet), die de wereld naar Armageddon voert. Vers 45 voorzegt het einde van deze macht, „zonder dat iemand hem helpt”; haar wond wordt in vers eenenveertig genezen, maar haar lot ligt in vers vijfenveertig bezegeld.

Actium in 31 v.Chr. staat centraal in de verzen 25 en 26 en luidt Romes heerschappij van 360 jaar in vanuit zijn heiligdom-vesting. Met vers veertien als voorbehoud is het relaas van het heidense Rome, vanaf vers zestien tot aan de overgang naar het pauselijke Rome in vers eenendertig, de volledige lijn van het heidense Rome. Die lijn is verdeeld in drie delen. Vers zestien tot tweeëntwintig is de lijn van Romes overheersing over het oude Israël. Vers drieëntwintig en vierentwintig duidt dat werk van rijksopbouw aan waarvan Rome zich bediende toen het door verbonden en verdragen veroverde in samenhang met militaire macht. Vanaf vers vierentwintig tot aan de laatste zinsnede in vers eenendertig loopt een tweedelige lijn die een periode vertegenwoordigt waarin Rome zich verhief, gevolgd door een val.

De „bestemde tijd” is de voltooiing van de 360 jaren in het jaar 330. De verzen zevenentwintig tot en met de laatste zinsnede van vers eenendertig, die aanduidt wanneer de pauselijke macht, voorgesteld als de verwoestende gruwel, in 538 op de troon werd geplaatst, vormen de geschiedenis van het heidense Rome in de context van de periode van driehonderdzestig jaren van opperheerschappij, die vervolgens wordt gevolgd door tweehonderdacht jaren van een geleidelijke val.

Daarom begint de „tijd” van vers vierentwintig in 31 v.Chr. met een toevoeging van de koning van het zuiden aan het gebied van de koning van het noorden, en eindigt zij in 330 met een verdeling van de koning van het noorden in oost en west. Van 330 tot 538 valt het heidense Rome geleidelijk uiteen. De verschillende profetische identificaties die verbonden zijn aan de verschillende fasen van de ondergang van het heidense Rome, zijn de profetische ankerpunten die de student van de profetie in staat stellen Gods profetisch Woord te herkennen. Ter vervulling van vers veertien van Daniël elf bevestigt Rome het gezicht, en een van de manieren waarop het juist dat doet, is door zijn val. Het vers luidt: „ook de geweldenaars van uw volk zullen zich verheffen om het gezicht te bevestigen; maar zij zullen vallen.”

Wanneer Rome wordt aangevallen door de schepen van Chittim en daarna het zuiden aanvalt, was het niet zoals het vroegere noch zoals het latere, want vanaf hier wordt de val van de Romeinse macht uitgebeeld. De eerste vier bazuinen van de zeven bazuinen van Openbaring, te vinden in hoofdstuk acht, beschrijven specifiek de vier grote machten die het West-Romeinse Rijk uiteindelijk in 476 ten val brachten. Het visioen wordt bevestigd wanneer de geweldenaars van uw volk zich verheffen en vallen. Het profetische visioen wordt geïllustreerd binnen het kader van de val van Rome. Het heidense West-Romeinse Rijk viel van 330 tot 538. Het pauselijke Rome viel in 1798. In de geschiedenis van de vijfde en zesde buzin viel het Oost-Romeinse Rijk in 1453 aan de Ottomaanse Turken. Die drie valpartijen maken deel uit van het visioen dat door de geweldenaars van uw volk wordt bevestigd.

Het vers verklaart: „ook de geweldenaars van uw volk zullen zich verheffen om het gezicht te bevestigen; maar zij zullen vallen.” Van 31 v.Chr. tot 330 verhief het heidense Rome zich in zijn heerschappij over de wereld. Van 330 tot 538 viel het heidense Rome weg om de weg te bereiden voor de mens der zonde, opdat hij plaats zou nemen in de tempel van God en van zichzelf zou uitroepen dat hij God was. Van 538 tot 1798 verhief de pauselijke macht zich, en in 1798 viel zij. Van 31 v.Chr. tot 330 verhief West-Rome zich doordat het het centrum van het Romeinse rijk was, en van 330 tot 476 viel het. In 330 verhief Constantijn dat Constantinopel het centrum van Oost-Rome was, en in 1453 viel Oost-Rome. De perioden van de verschillende voorstellingen van Rome bezitten elk een tijdperk waarin Rome zich verheft, gevolgd door een tijdperk dat zijn val illustreert, want „de geweldenaars van uw volk zullen zich verheffen om het gezicht te bevestigen; maar zij zullen vallen.”

Het Hebreeuwse woord dat als „rovers” is vertaald, wordt beter weergegeven als „brekers”, omdat dit nauwer aansluit bij de primaire betekenis van de stam—doorbreken of ontwrachten—dan strikt „rovers” (wat diefstal impliceert). De term duidt op hen die grenzen, wetten of verbonden verbreken, niet slechts goederen stelen. Rome is de breker in de Bijbelse profetie, hoewel het in vers veertien als „rovers” is vertaald. In Daniël hoofdstuk twee is Rome het ijzeren koninkrijk, en vervolgens is in hoofdstuk zeven het vierde beest eveneens Rome.

Daarna zag ik in de nachtgezichten, en zie, een vierde dier, schrikwekkend en vreselijk, en buitengewoon sterk; en het had grote ijzeren tanden: het verslond en verbrijzelde, en vertrad het overblijfsel met zijn voeten; en het was verschillend van al de dieren die vóór het waren; en het had tien horens. Daniël 7:7.

Het vierde beest — dat Rome is — heeft „ijzeren” tanden, want het is hetzelfde vierde koninkrijk dat in hoofdstuk twee als ijzer wordt voorgesteld. In vers zeven „verbrijzelt” het vierde beest van Rome, en wanneer het verbrijzelt, „vertrapt het het overblijfsel met zijn voeten”. Het beest van Rome is het ijzeren koninkrijk, en de eigenschap van verbrijzelen en het overblijfsel vertrappen beeldt de daad van vervolging uit. De vervolging die over het oude Israël werd gebracht, was een „teken”.

Bovendien zullen al deze vervloekingen over u komen, u achtervolgen en u treffen, totdat gij verdelgd wordt; omdat gij niet geluisterd hebt naar de stem van de HEERE, uw God, om Zijn geboden en Zijn inzettingen, die Hij u geboden heeft, te onderhouden. En zij zullen op u rusten tot een teken en tot een wonder, en op uw nageslacht voor eeuwig. Omdat gij de HEERE, uw God, niet gediend hebt met vreugde en met blijdschap des harten, vanwege de overvloed van alles, daarom zult gij uw vijanden dienen, die de HEERE tegen u zenden zal, in honger en in dorst en in naaktheid en in gebrek aan alles; en hij zal een ijzeren juk op uw hals leggen, totdat hij u verdelgd heeft. De HEERE zal van verre, van het einde der aarde, een volk tegen u doen oprukken, snel als de arend vliegt; een volk waarvan gij de taal niet zult verstaan; een volk met een grimmig aangezicht, dat de oude niet ontziet, noch de jonge genade bewijst. Deuteronomium 28:45–50.

De vloeken die over het oude Israël kwamen als gevolg van hun opstand, zijn „een teken en een wonder, ook over uw zaad, voor eeuwig.” De vloek zou over hen gebracht worden door „een volk

met een grimmig gelaat.” Het beest met ijzeren tanden dat in hoofdstuk zeven „verbrijzelt en de overgeblevenen vertrapt”, is eveneens het vierde koninkrijk dat voortkomt uit de verdeling van Alexanders koninkrijk, en evenals bij Mozes in Deuteronomium is dat koninkrijk een volk welks taal het oude Israël niet zou verstaan. Het koninkrijk van Rome in Daniël hoofdstuk acht is een volk met een grimmig gelaat en een volk dat een andere taal spreekt.

En dat het gebroken werd en dat er vier in zijn plaats opkwamen, betekent: vier koninkrijken zullen uit dat volk opkomen, maar niet met zijn kracht. En in de laatste tijd van hun koninkrijk, wanneer de overtreders de maat hebben volgemaakt, zal er een koning opstaan met een grimmig gelaat en bedreven in duistere raadselen. Daniël 8:22, 23.

De „rovers (verbrekers) van uw volk” bevestigen het visioen; zij verheffen zich en zij vallen. Het vierde ijzeren koninkrijk was het heidense Rome, dat oppermachtig heerste toen het zich verhief, maar welks uiteindelijke val een profetisch kenmerk werd dat het visioen bevestigt. Zij zijn verbrekers, want zij vertreden Gods volk door vervolging.

Wij zullen deze studie in het volgende artikel voortzetten.